

Til lovforslag nr. L 155

Folketinget 2018-19

Betænkning afgivet af Social-, Indenrigs- og Børneudvalget den 0. april 2019

1. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af adoptionsloven, lov om social service og forskellige andre love

(Kontinuitet og enkle forløb for børn, der adopteres uden samtykke)

[af børne- og socialministeren (Mai Mercado)]

1. Ændringsforslag

Børne- og socialministeren har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

◇

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

<Parti/partier>

◇

<Parti/partier>

◇

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af børne- og socialministeren, tiltrådt af <>:

Til § 3

1) Nr. 1 affattes således:

»1. § 55, stk. 2, nr. 4, affattes således:

»4) Sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven.««

[Teknisk ændring]

Til § 4

2) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. § 20 a, stk. 1, affattes således:

»Er barnet adopteret, kan der efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge fastsættes samvær eller anden form for kontakt med disse, navnlig hvis barnet forud for adoptionen havde samvær eller anden form for kontakt med den, som anmoder om fastsættelse af samvær m.v.««
[Præcisering af bestemmelsens indhold]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det fremgår af § 55, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration, i hvilke sager Ankestyrelsen skal benytte udvidet votering ved afgørelsen af sager.

Ved § 61 i lov nr. 1705 af 27. december 2018 om bekæmpelse af ungdomskriminalitet blev § 55, stk. 2, nr. 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, ændret til § 55, stk. 2, nr. 4, som konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 3. § 55, stk. 2, nr. 4, vedrører sager om Ankestyrelsens behandling af sager om adoption uden samtykke. Ændringen fra december 2018 er ved en fejl ikke

medtaget i lovforslaget, men korrigeres med dette ændringsforslag. Der er alene tale om en teknisk ændring.

Til nr. 2

Efter § 20 a, stk. 1, i forældreansvarsloven, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1256 af 7. november 2018, kan der i helt særlige tilfælde fastsættes samvær eller anden form for kontakt mellem et adopteret barn og barnets oprindelige slæg- ninge, navnlig hvis barnet forud for adoptionen havde sam- vær eller anden form for kontakt med den, som anmoder om fastsættelse af samvær eller anden kontakt. Fastsættelse sker efter anmodning fra barnets oprindelige slægtinge. Afgø- relse om fastsættelse af samvær efter § 20 a, stk. 1, træffes efter den 1. april 2019 af Familieretshuset eller familieretten efter bestemmelserne i lov nr. 1702 af 27. december 2018 om Familieretshuset.

Det foreslås, at henvisningen til, at der kun kan fastsættes samvær eller anden kontakt efter § 20 a, stk. 1, i helt særlige tilfælde, udgår.

Bestemmelsen i § 20 a, stk. 1, blev indsat i forældrean- svarsloven ved lov nr. 494 af 12. juni 2009. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at adgangen til at fast- sætte samvær med barnet er begrænset til de helt særlige til- fælde, hvor en konkret vurdering af barnets bedste efter for- ældreansvarslovens § 4 fører til, at det vurderes som vigtigt for barnet at kunne bevare kontakten til forældrene, jf. Fol- ketingstidende 2008-09, tillæg A, side 3198. Det var således hensigten med § 20 a i forældreansvarsloven, at der kan fastsættes samvær og anden kontakt mellem et adopteret barn og barnets oprindelige slægt, hvis det er bedst for bar- net. Det var samtidigt vurderingen, at samvær og anden kon- takt kun ville være bedst for barnet i helt særlige tilfælde. Ved en fejl er denne vurdering kommet til at fremgå af be- stemmelsen i § 20 a, uanset at der ikke ligger en særskilt be- grænsning i begrebet »helt særlige tilfælde«. Med ændrings- forslaget rettes denne fejl. Desuden er præciseringen af be- stemmelsens ordlyd en opfølgning på en dom fra Højesteret, jf. Højesterets dom af 4. februar 2019 i sag 140/2018 og 144/2018, og i overensstemmelse med praksis.

Ændringsforslaget medfører ikke i øvrigt ændringer af bestemmelsen i § 20 a, stk. 1, i forældreansvarsloven. Der vil herefter kunne fastsættes samvær eller anden kontakt mellem det adopterede barn og barnets oprindelige slægt ef- ter § 20 a, stk. 1, hvis det er til barnets bedste, jf. § 4, 1. pkt., i forældreansvarsloven. Familieretshuset og familieretten vil skulle have fokus på, at afgørelsen skal medvirke til at sikre barnets trivsel og beskytte barnet mod vold eller anden be- handling, der udsætter barnet for skade eller fare, herunder at være vidne til vold, jf. § 4, 2. pkt., i forældreansvarsloven. Herudover vil der være en formodning for, at det ikke er bedst for barnet, at der fastsættes samvær eller anden kon- takt, hvis den oprindelige slægting er dømt for visse former for alvorlig personfarlig kriminalitet, jf. lov nr. 202 af 5. marts 2019, som træder i kraft den 1. april 2019.

I vurderingen af barnets bedste vil der skulle anlægges en helhedsvurdering af barnets samlede situation både på kort

og lang sigt. Barnets bedste vil have betydning for såvel vurderingen af, om der skal fastsættes samvær eller anden kontakt, som fastsættelsen af vilkår og hyppighed af eventu- elt samvær eller anden kontakt. Det centrale i vurderingen af barnets bedste vil være barnets ret til samvær, hvis det er bedst for barnet, ikke de oprindelige slægtinges ret.

Det vil i vurderingen af barnets bedste skulle indgå, at barnet står i en særlig situation efter en adoption, hvor der skal skabes tilknytning mellem barnet og adoptivfamilien, og hvor barnets behov for en stabil og sammenhængende dagligdag skal kunne opfyldes. Ligeledes vil de bagvedlig- gende årsager til, at der er truffet afgørelse om adoption uden samtykke, herunder manglende forældreevne, naturligt skulle indgå i vurderingen.

Hvis der er flere, der ansøger om samvær eller anden kontakt, vil dette skulle indgå som et særskilt element i vur- deringen af barnets bedste, da det kan have betydning for mulighederne for at skabe en stabil dagligdag for barnet. Li- geledes kan dette forhold have afgørende betydning for vur- deringen af hyppighed og vilkår for eventuelt samvær eller anden kontakt.

Samvær eller anden kontakt vil f.eks. kunne være bedst for barnet, hvis der forud for adoptionen har været en betyd- ningsfuld og positiv relation mellem barnet og den oprinde- lige slægting, som ansøger om samvær eller anden kon- takt, og det vurderes, at denne relation også fremover i bar- nets liv vil spille en positiv rolle.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. februar 2019 og var til 1. behandling den 26. februar 2019. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social-, Indenrigs- og Børneudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med ud- valgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketin- gets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og børne- og socialministeren sendte den 23. oktober 2018 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bi- lag 25. Den 6. februar 2019 sendte børne- og socialministe- ren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 5 bilag på lovforsla- get.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 24 spørgsmål til børne- og socialministeren til skriftlig besvarelse, [som ministeren har besvaret.]

Karin Nødgaard (DF) nfm. Susanne Eilersen (DF) Karina Adsbøl (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)
Pernille Bendixen (DF) Morten Marinus (DF) Martin Geertsen (V) Carl Holst (V) Jane Heitmann (V) Hans Andersen (V)
Jan E. Jørgensen (V) Anni Matthiesen (V) Henrik Dahl (LA) Laura Lindahl (LA) Brigitte Klitskov Jerkel (KF)
Karen J. Klint (S) Magnus Heunicke (S) Orla Hav (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Troels Ravn (S) fmd.
Ane Halsboe-Jørgensen (S) Malou Lunderød (S) Finn Sørensen (EL) Pernille Skipper (EL) Torsten Gejl (ALT)
Marianne Jelved (RV) Lotte Rod (RV) Trine Torp (SF) Kirsten Normann Andersen (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		